

Wiadomości Adwokatury 25 września 2015 r.

Relacja z posiedzenia plenarnego NRA

19 września 2015 r. w Płocku odbyło się posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej. Plenum połączone było z obchodami 40-lecia Izby Adwokackiej w Płocku.

Członkowie NRA dyskutowali m.in. na temat strategii i priorytetów działań Adwokatury, wyznaczania adwokatów do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz na temat wydania opinii do rozporządzeń ministra sprawiedliwości w sprawie stawek adwokackich.

Adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, omówił prace Prezydium z ostatnich trzech miesięcy, w tym szczególnie kwestię projektu ustawy o Policji i działania jakie w tej sprawie podjęła NRA. Członkowie NRA podjęli uchwałę, w której raz jeszcze negatywnie ocenili senacki projekt. ([czytaj uchwałę nr 39/2015](#))

Adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, omówił temat wyznaczania adwokatów do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, następnie członkowie NRA przyjęli regulamin w tej sprawie. ([czytaj uchwałę nr 40/2015](#))

Adw. prof. Piotr Kardas zrelacjonował proces prac nad ustawą o Trybunale Konstytucyjnym, w tym kwestie zgłoszenia kandydatów na sędziego TK. Członkowie NRA dyskutowali nad zgłoszeniem własnego kandydata i ostatecznie ustalili, że ewentualną kandydaturę wskaże Prezydium NRA.

Adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, omówił kwestię rozporządzeń ministra sprawiedliwości w sprawie stawek adwokackich. Wy tłumaczył, że z powodu niekorzystnych dla adwokatów propozycji zmian stawek adwokackich, NRA w lipcu odstąpiła od rozmów z MS. Następnie NRA podjęła uchwały, w których negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz tożsamy projekt dotyczący zawodu radcy prawnego. (czytaj uchwałę [nr 41/2015](#) i [uchwałę nr 42/2015](#))

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, poinformował o pracach nad wdrożeniem systemu informatyzacji Adwokatury. Przypomniał dziekanom izb, że nie trzeba wykorzystywać systemu w całości. Podkreślił również, że kiedy zostanie uruchomiona SOA, wówczas zamknięty zostanie Krajowy Rejestr Adwokatów i Aplikantów Adwokackich. Adw. Glanc zwrócił też dziekanom uwagę na to, że wkrótce, zgodnie ze zmianami w kpc i kpk, samorząd adwokacki będzie musiał udostępnić sądom i urzędom system umożliwiający weryfikację adwokatów. Poinformował również, że NRA włączyła się w prace nad systemem Find a Lawyer 2, prowadzonym przez CCBE, który daje dostęp do bazy adwokatów w całej Europie.

Następnie adw. prof. Piotr Kardas i adw. prof. Maciej Gutowski omówili wyniki ankiety dotyczącej strategii i priorytetów działań Adwokatury. NRA postanowiło szczególnie przedyskutować temat strategii na posiedzeniu plenarnym w listopadzie. Ponadto do zespołu opracowującego strategię dołączyli adwokaci: Anisa Gnacikowska, Paweł Gieras oraz Dariusz Wojnar.

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA i adw. Jerzy Zięba, członek Prezydium NRA, omówili kwestię ustalania liczby członków organów izb adwokackich oraz liczby ich zastępców. Przyjęto w tej sprawie uchwałę. (czytaj [uchwałę 43/2015](#)).

Adw. Mirosława Pietkiewicz, skarbnik NRA, omówiła sprawę wysokość składki adwokackiej na fundusz administracyjny NRA w 2016 r. Poinformowała, że szczegółowy projekt zostanie przedstawiony na posiedzeniu listopadowym.

Adw. Jacek Ziobrowski, prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, przedstawił propozycję zmiany uchwały o zryczałtowanych kosztach postępowania dyscyplinarnego. NRA podjęła w tej sprawie uchwałę. (czytaj [uchwała nr 44/2015](#))

Na wniosek adw. Ewy Krasowskiej, rzecznika dyscyplinarnego NRA, powołano adw. Dianę Walczanow na zastępcę rzecznika dyscyplinarnego NRA.

Adw. Małgorzata Kożuch, przewodnicząca Komisji ds. praktyk rynkowych i konkurencji przy NRA, poruszyła problem dotyczący naruszania używania znaku „Adwokatura Polska” przez osoby nieupoważnione. Zaznaczyła, że izba może dochodzić roszczeń z tytułu naruszania autorskich praw majątkowych i zachęcała dziekanów, aby korzystali z tych środków w sytuacjach niewłaściwego wykorzystania znaku na terenie ich izby.

Adw. prof. Maciej Gutowski przybliżył temat ewentualnego złożenia wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności art. 16 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 2 Prawo o adwokaturze, dotyczących obowiązku zasięgnięcia opinii NRA przez ministra sprawiedliwości w sprawach stawek adwokackich z urzędu. NRA postanowiła przygotować projekt wniosku do TK.

Ostatnimi punktami programu posiedzenia były sprawozdania z prac rzecznika dyscyplinarnego NRA oraz prezesa WSD.

Posiedzeniu NRA towarzyszyły dwudniowe obchody 40-lecia istnienia Izby Adwokackiej w Płocku. Z tej okazji członkowie NRA, członkowie izby płockiej oraz goście uczestniczyli w mszy świętej, podczas której poświęcono sztandar Izby oraz w gali jubileuszowej, która odbyła się w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Płocku. Goście mieli również okazję zwiedzić nową siedzibę biura ORA w Płocku oraz złożyć kwiaty na grobach zasłużonych adwokatów płockich: Kazimierza Askanasa i Tadeusza Kowalewskiego. ([czytaj relację z uroczystości](#)).

Wyniki ankiety nt. strategii dla Adwokatury

Naczelna Rada Adwokacka zapoznała się z wynikami ogólnopolskiej ankiety nt. strategii dla Adwokatury podczas zebrania plenarnego w Płocku 19 września. Omówili je adw. prof. dr hab. Maciej Gutowski, dziekan ORA w Poznaniu oraz adw. prof. dr hab. Piotr Kardas.

Na ankietę odpowiedziało 8622 adwokatów i aplikantów adwokackich - najliczniej reprezentowani byli adwokaci młodzi stażem. Zdecydowana większość opowiedziała się przeciwko połączeniu samorządu adwokackiego z samorządem radców prawnych, wskazując na różnice prawno-ustrojowej pozycji obu samorządów oraz odmienną historię i tradycję. Adwokaci jednak nie czują się zagrożeni rosnącą liczbą radców prawnych - mają podzielone zdanie co do konieczności przeciwdziałania odpływowi adwokatów do samorządu radców i nie chcą działać na rzecz zwiększenia liczebności adwokatów.

Adwokaci są za tym, by Adwokatura zwiększała wydatki przede wszystkim na doskonalenie zawodowe i działalność legislacyjną oraz szkolenie aplikantów - działalność wizerunkowa jest na czwartym miejscu, choć na pytanie czy Adwokatura powinna prowadzić akcję wizerunkową, promującą zawód adwokata i usług adwokackich, 94 proc. respondentów odpowiedziało twierdząco. Adwokaci opowiadają się też za zintensyfikowaniem działań samorządu adwokackiego w zakresie działalności publicznej, obejmującej inicjatywy prawodawcze oraz inne formy współuczestniczenia w kształtowaniu funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości. Są też za stworzeniem instytucjonalnego modelu pomocy prawnej z urzędu oraz za zmianą modelu obowiązkowego

doskonalenia zawodowego.

[\(zobacz wyniki ankiety\)](#)

Po analizie wyników ankiety, adw. prof. dr hab. Maciej Gutowski, dziekan ORA w Poznaniu oraz adw. prof. dr hab. Piotr Kardas, przewodniczący Komisji Legislacyjnej NRA, przedstawili projekt strategii Adwokatury. Będzie on szczegółowo omawiany podczas listopadowego zebrania plenarnego NRA.

Autorzy zaznaczają, że strategia powinna zostać zbudowana z uwzględnieniem miejsca Adwokatury wśród innych zawodów prawniczych. *Obraz Adwokatury, jej społeczny prestiż, jest bowiem uzależniony od oceny funkcjonowania systemu ochrony prawnej lub wymiaru sprawiedliwości. Każda z dysfunkcji, z jaką spotyka się obywatel, obciąża wszystkie środowiska prawnicze i jest dla każdego z nich równie destrukcyjna - czytamy w dokumencie. (...) Sprawnie funkcjonujące postępowania sądowe, właściwie działająca prokuratura, etc. są również ważne dla adwokatów, radców prawnych jak i dla sędziów, prokuratorów, notariuszy czy komorników.* Idąc tym tokiem rozumowania, autorzy projektu strategii wskazują na ważny cel, jakim jest budowanie pozycji Adwokatury jako najaktywniejszego i najbardziej kreatywnego zawodu prawniczego. Adwokatura ma być liderem, który prowadzi szeroko zakrojoną profesjonalną, legislacyjną, marketingową, szkoleniową, kulturalną, oświatową i integracyjną działalność.

Równie istotnym celem - jak przyznają autorzy projektu - jest konsekwentne podejmowanie inicjatyw ułatwiających adwokatom wykonywanie działalności zarobkowej.

[\(zobacz zarys strategii Adwokatury\)](#)

Samorządy zawodowe i stowarzyszenia prawnicze zawarły Porozumienie

Przedstawiciele samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych zawarli 24 września Porozumienie. Celem jest ich stała współpraca, wspólne zabieranie głosu w sprawach dotyczących sądownictwa i zawodów prawniczych. Już podczas pierwszego spotkania przyjęto cztery wspólne stanowiska.

Spotkanie odbyło się w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. Przybyłych przedstawicieli środowisk adwokatów, asystentów sędziów, doradców podatkowych, komorników sądowych, kuratorów sądowych, notariuszy, prokuratorów, radców prawnych, referendarzy sądowych, sędziów, urzędników i pracowników administracji sądowej oraz przedstawicieli innych zawodów i środowisk prawniczych, przywitani adw. Andrzej Zwara, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, sędzia Maciej Strączyński, przewodniczący Porozumienia oraz dr Paweł

Skuczyński, sekretarz Porozumienia.

Z ramienia Naczelnej Rady Adwokackiej w spotkaniu uczestniczyli adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, adw. Bartosz Grohman, zastępca sekretarza NRA, adw. Ziemisław Gintowt, członek NRA.

Na początek podpisano Deklarację Porozumienia oraz jej Regulamin.

[\(czytaj Deklarację\)](#)

Następnie zebrani przyjęli cztery stanowiska Porozumienia.

Pierwsze dotyczy wyborów sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych apeluje o rzetelne i jawne dla opinii publicznej przeprowadzenie przez Sejm wyborów sędziego Trybunału Konstytucyjnego oraz wybór kandydatów wyróżniających się wiedzą prawniczą, gwarantujących bezstronność sprawowanej funkcji.

[\(czytaj Stanowisko nr 1\)](#)

Drugie stanowisko dotyczy zasad procesu legislacyjnego. Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych wyraża swoją dezaprobatę dla praktyki konsultacji projektów aktów prawnych stosowanej w ostatnich latach i apeluje o rzeczywiste zasięganie opinii zawodowych środowisk prawniczych w tym zakresie oraz o rzetelne branie ich pod uwagę.

[\(czytaj Stanowisko nr 2\)](#)

Trzecie stanowisko, zgłoszone przez Naczelną Radę Adwokacką, dotyczy senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw. Zdaniem Porozumienia, projektowane zmiany zmierzają w kierunku znacznego ograniczenia praw chronionych przez Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej, a nadto ingerują w zasady tajemnicy zawodowej (adwokackiej, radcowskiej, notarialnej, lekarskiej, dziennikarskiej itp.) określone w przepisach kodeksu postępowania karnego.

[\(czytaj Stanowisko nr 3\)](#)

Czwarte stanowisko dotyczy obligatoryjnego utworzenia sekretariatu dla każdego zespołu

kuratorskiego. Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych apeluje o zabezpieczenie w budżecie na 2016 rok odpowiednich środków finansowych i odpowiedniej liczby etatów, koniecznych do utworzenia sekretariatu dla każdego zespołu kuratorskiego, składającego się z co najmniej jednego pełnego wydzielonego etatu sekretarskiego.

[\(czytaj Stanowisko nr 4\)](#)

Członkami Porozumienia zostali:

Dolnośląskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych Frontis,

Krajowa Rada Doradców Podatkowych,

Krajowa Rada Komornicza,

Krajowa Rada Kuratorów,

Krajowa Rada Notarialna,

Krajowa Rada Radców Prawnych,

Naczelna Rada Adwokacka,

Ogólnopolskie Stowarzyszenia Asystentów Sędziów,

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych,

Polskie Stowarzyszenie Prawników Przedsiębiorstw,

Stowarzyszenie Notariuszy RP,

Stowarzyszenie Prokuratorów RP,

Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia,

Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce,

Wielkopolskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych

Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP.

W skład działającego przy Porozumieniu Forum Obywatelskiego wchodzi Stowarzyszenie Amici Curiae oraz Stowarzyszenie Krajowa Rada Sędziów

Społecznych.

Możliwie jest dołączenie do Porozumienia innych organizacji.

[\(czytaj Komunikat prasowy z 24 września 2015\)](#)

Prezydium NRA popiera protest pracowników sądów

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej wyraziło poparcie dla jutrzejszej akcji protestacyjnej Krajowej Rady Związku Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP.

Jak czytamy w uchwale, zapewnienie godnych warunków pracy osobom zatrudnionym w instytucjach wymiaru sprawiedliwości ma niebagatelne znaczenie dla wykonywania zawodu adwokata, jak i innych zawodów prawniczych.

Ogólnopolski protest pracowników sądów zaplanowany został na 24 września i dotyczył będzie uzyskania podwyżek dla pracowników sądów.

[czytaj uchwałę nr 97/2015](#)

Uchwała Komisji Praw Człowieka przy NRA nt. uchodźców

Komisja Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej wzywa do poszanowania godności osób poszukujących w Polsce i innych krajach europejskich schronienia przed prześladowaniami.

Uchwałę w tej sprawie Komisja podjęła 24 września br. Czytamy w niej: "Godność ludzka jest przynależna każdemu człowiekowi, niezależnie od jego wyznania, pochodzenia, przynależności kulturowej lub etnicznej. Godność ludzka, stanowiąca fundament praw i wolności każdego człowieka, nakazuje traktować z szacunkiem i szczególnym zrozumieniem tych, którzy znaleźli się poza swoim krajem, poszukując bezpieczeństwa dla siebie i swoich rodzin. Jednocześnie Komisja Praw Człowieka zwraca uwagę na konieczność przestrzegania zasad wynikających z wiążących norm prawa międzynarodowego i prawa unijnego."

[\(zobacz uchwałę KPCz\)](#)

RPO wobec ustawy o Policji oraz stawki minimalnej za sprawy z urzędu

Adw. Andrzej Zwara, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, spotkał się 22 września z dr. Adamem Bodnarem, Rzecznikiem Praw Obywatelskich. W spotkaniu wzięli udział również adw. Mikołaj Pietrzak, przewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA.

Przedmiotem rozmów była współpraca między Adwokaturą Polską a biurem RPO w sferze działalności na rzecz praw obywatela.

Dr Adam Bodnar przedstawił swoje stanowisko wobec projektowanych zmian ustawy o Policji. Z prośbą o takie stanowisko prezes NRA zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich 11 września br.

Rzecznik podziela krytyczne stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej, dotyczące projektowanego upoważnienia funkcjonariusza danej służby do dokonania oceny, czy materiał zgromadzony w ramach kontroli operacyjnej zawiera dane objęte tajemnicą obrończą lub adwokacką określone w art. 180 paragraf 2 kpk, a także przekazania ich w takim przypadku prokuratorowi, który ma złożyć wnioski do sądu o wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie zniszczenia lub wykorzystania tych materiałów. Zdaniem rzecznika, Naczelna Rada Adwokacka zasadnie podnosi, iż projekt nowelizacji nie stwarza wystarczających gwarancji ochrony prywatności i tajemnicy komunikowania się. (...) Dotyczy to zwłaszcza pozostawienia przez ustawodawcę otwartego katalogu środków technicznych, które mogą być wykorzystywane przez służby w toku kontroli operacyjnej.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do senatora Piotra Zientarskiego, przewodniczącego Senackiej Komisji Ustawodawczej oraz senatora Michała Seweryńskiego, przewodniczącego Senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, a także do Grzegorza Karpińskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, *postulując podjęcie działań, zmierzających do pilnego uchwalenia nowelizacji unormowań ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw w brzmieniu respektującym przytoczone orzeczenia i akty*

prawne - czytamy w piśmie przekazanym podczas spotkania na ręce prezesa Andrzeja Zwary.

Podczas spotkania dr Bodnar zaznaczył również, że kwestia ta pozostanie pod jego szczególną troską i z uwagą będzie śledził rozwiązania legislacyjne w tej materii.

Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował także, że przystąpił do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, zainicjowanego skargą konstytucyjną dotyczącą § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu. Zgodnie z zaskarżonym przepisem, stawki minimalne wynagrodzenia adwokata w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego wynoszą 60 zł.

W ocenie RPO zakwestionowany przepis rozporządzenia w niedopuszczalny konstytucyjnie sposób ogranicza prawo do sądu oraz prawo do uzyskania zwrotu wydatków poniesionych na rzecz zastępstwa adwokackiego. Tym samym prawo do zwrotu kosztów procesu zostało pozbawione należytej ochrony prawnej.

[\(czytaj całą argumentację RPO ws stawek\)](#)

Dr Bodnar przyjął również zaproszenie ze strony Naczelnej Rady Adwokackiej na konferencję organizowaną przez Komisję Praw Człowieka przy NRA, zaplanowaną na 21 listopada w Warszawie "Prawa człowieka w dobie konfliktu zbrojnego".

[\(czytaj stanowisko RPO ws ustawy o Policji\)](#)

[\(czytaj apel RPO do senatora Zientarskiego\)](#)

[\(czytaj apel RPO do senatora Seweryńskiego\)](#)

[\(czytaj apel RPO do p. Karpińskiego\)](#)

fot. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

Stop nadużyciom w dostępie do tajemnic Polaków

Dostęp różnych organów i instytucji do informacji związanych ze sferą prywatności obywateli jest obecnie zbyt łatwy. Może być jeszcze łatwiejszy, jeśli w życie wejdzie senacki projekt ustawy o Policji, wprowadzający możliwość szerokiej inwigilacji Polaków. Niebezpieczeństwa wynikające z niedostatecznej ochrony tajemnic zawodowych przedstawicieli zawodów zaufania publicznego dostrzegły samorządy lekarski i adwokacki. Domagają się uszczelnienia prawa, doprecyzowania przepisów otwierających furtkę do nadużyć i zaprzestania praktyk naruszających konstytucyjne prawo obywateli do ochrony prywatności. Problem przedstawili na konferencji prasowej 24 września adw. Andrzej Zwara, prezes NRA i dr Maciej Hamankiewicz, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej.

Przykładów nadużyć dostarcza samo życie. Urząd kontroli skarbowej domagał się od lekarza podania listy pacjentów. Prokuratura bezprawnie przeglądała akta adwokata z informacjami o jego klientach. Organy ścigania wzywały na przesłuchania, próbując wydobyć informacje stanowiące tajemnicę lekarską czy adwokacką. Odnotowano przypadki podsłuchiwania rozmów adwokatów z klientami przez służby specjalne.

Funkcją zakazów związanych z tajemnicą zawodową przedstawicieli zawodów zaufania publicznego nie jest ochrona interesów osób, które te zawody wykonują, lecz nade wszystko ochrona tych osób, które w zaufaniu powierzają im wiedzę o faktach, jakimi nie chcą na ogół dzielić się z innymi osobami. Samorządy zawodowe lekarzy i adwokatów występują w obronie tajemnic, które powierzają im klienci i pacjenci. Brak dostatecznej ochrony tych tajemnic i związane z tym narażenie na zbyt szeroki dostęp różnych organów i instytucji do informacji związanych ze sferą prywatności pogwałca konstytucyjne prawa obywateli, a także może podważyć zaufanie do przedstawicieli zawodów, którym powierza się najbardziej intymne sprawy.

Tajemnica adwokacka pod naporem inwigilacji

Samorząd adwokacki w przeciągu ostatnich lat zaobserwował liczne niepokojące incydenty poważnych nadużyć niektórych organów państwowych, próbujących ułatwić sobie proces gromadzenia materiałów dowodowych z pomocą bezprawnego wykorzystania dostępu do danych objętych tajemnicą adwokacką. Odnotowano przypadki wzywania adwokatów na świadków w sprawach, które prowadzą bądź prowadzili, wykorzystywanie podsłuchów, przeszukiwanie kancelarii przez organy ścigania, stosowanie w aresztach śledczych środków technicznych monitorujących rejestrowanie przebiegu rozmów obrońców z klientami. Jednym z pierwszych wyrazów zaniepokojenia tymi faktami była uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z 9 lutego 2008 r., wskazująca, że stosowanie w aresztach śledczych urządzeń monitorujących rejestrowanie przebiegu rozmów z klientami prowadzi do naruszenia prawa do rzetelnego procesu, a w szczególności prawa do efektywnej i nieskrępowanej obrony oraz do kontaktowania się z obrońcą pod nieobecność innych osób. Rok później, w uchwale Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z 17 listopada 2009 r. podkreślono, że środki kontroli operacyjnej są nadużywane przez służby specjalne i stanowi to obchodzenie, a nawet łamanie prawa.

Wszystkie sygnały o naruszeniu tajemnicy adwokackiej są monitorowane przez samorząd adwokacki. NRA i ORA interwenują w tych sprawach. Rzadko jednak prokuratorzy prowadzący sprawy ponoszą odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy adwokackiej.

W 2012 roku, po licznych interwencjach NRA, Prokurator Generalny Andrzej Seremet zlecił nadzór i szkolenia dla prokuratorów w zakresie poszanowania tajemnicy adwokackiej.

Deprecjonowanie tajemnicy lekarskiej przez ustawodawców

Również samorząd lekarski odnotowuje przykłady nadużyć w dostępie niektórych organów państwowych do tajemnicy lekarskiej. Żądania udostępnienia listy pacjentów kierowane przez organy kontroli skarbowej do lekarzy są najbardziej jaskrawymi przykładami prób bezprawnego wykorzystania tajemnicy lekarskiej.

W przypadku lekarzy i lekarzy dentyistów problem leży głębiej - ma swoje źródło m.in. w niedoskonałych zapisach ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, pozostawiających otwartą furtkę do wszelkich nadużyć. Niebezpieczeństwa z tym związane podkreśliło w ostatnim czasie Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w apelu do Ministra Zdrowia z 18 września 2015 r., a także wcześniej, w stanowisku z 8 lutego 2013 r. oraz w uchwale Krajowego Zjazdu Lekarzy z 21 marca 2014 r.

W art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty brakuje wyraźnego stwierdzenia, że zakresem przedmiotowym tajemnicy lekarskiej objęte są wszystkie informacje związane z pacjentem, o których lekarz dowiedział się udzielając świadczenia zdrowotnego. Brak dookreślenia, że ochronie podlega wszystko, co dotyczy relacji lekarz-pacjent, rodzi niebezpieczeństwo dowolnego ograniczania zakresu tajemnicy lekarskiej w drodze zawężającej wykładni dokonywanej przez niektóre organy państwowe.

Kolejnym mankamentem obecnych przepisów jest otwarty katalog przypadków, w których lekarz zobowiązany jest ujawnić dane wchodzące w zakres tajemnicy lekarskiej. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentyisty w art. 40 ust. 2 pkt 1 zezwala na ujawnienie tajemnicy lekarskiej wtedy, gdy „tak stanowią ustawy”. To odesłanie do innych, bliżej nieokreślonych, ustaw stanowi poważne zagrożenie dla gwarancji należytej ochrony tajemnicy lekarskiej.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w apelu podjętym 18 września 2015 r. wskazuje, że punktem odniesienia powinien być art. 180 § 2 kodeksu postępowania karnego, który przewiduje, że „tajemnica lekarska może być ujawniona tylko za zgodą sądu powszechnego, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości oraz danej okoliczności nie da się ustalić w inny sposób, jak tylko poprzez ujawnienie tej tajemnicy”. Rozwiązanie przyjęte w kodeksie postępowania karnego uchodzi za modelowe, ponieważ decyzja o ujawnieniu tajemnicy scedowana jest na sąd powszechny, a nie na

organ prowadzący postępowanie (prokuratora czy policję), a ponadto decyzja o ujawnieniu tajemnicy lekarskiej nie jest pozostawiona swobodnemu uznaniu sądu, lecz obwarowana przesłanką dobra wymiaru sprawiedliwości oraz niezbędności przeprowadzenia tego dowodu.

Poważną wadą obecnego stanu prawnego jest także jednoczesne uregulowanie kwestii tajemnicy informacji związanych z pacjentem oraz okoliczności, w których informacje te mogą zostać ujawnione zarówno w art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, jak i w art. 13-14 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Przepisy obu ustaw zawierają różniące się katalogi przypadków, w których tajemnica informacji związanych z pacjentem może zostać ujawniona, co dodatkowo komplikuje proces wykładni i stosowania przepisów o należnej pacjentowi tajemnicy leczenia. Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej proponuje, aby całość regulacji dotyczącej obowiązku ochrony tajemnicy lekarskiej była zamieszczona w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

Brak dostatecznej ochrony tajemnicy lekarskiej i związane z tym narażenie pacjentów na zbyt szeroki dostęp różnych organów i instytucji do informacji związanych z sferą prywatności objętą stanem zdrowia i leczeniem może podważyć zaufanie stanowiące podstawę prawidłowych relacji pacjenta z lekarzem. Ponadto naruszenie obowiązku przestrzegania tajemnicy lekarskiej może skutkować pociągnięciem lekarza do odpowiedzialności zawodowej, cywilnej, a nawet karnej.

Senacki projekt ustawy o Policji zagrożeniem dla poufności prywatnych informacji

Projekt przewiduje, że przedstawiciele profesji, z których wykonywaniem wiąże się ochrona tajemnicy (m.in. adwokaci, lekarze, notariusze, radcy prawni, doradcy podatkowi, dziennikarze, detektywi), mogą być poddawani takim metodom inwigilacji, jak podsłuch czy zbieranie danych o lokalizacji telefonów komórkowych.

Projekt przewiduje, że to funkcjonariusz będzie oceniał, czy zebrany materiał jest objęty tajemnicą zawodową. Mechanizm kontrolny zakłada dobrą wolę funkcjonariusza policji i służb specjalnych.

Sąd z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości będzie wyrażał zgodę na wykorzystanie tych danych.

Niezadowolony z rozstrzygnięcia sądowego prokurator będzie mógł je zaskarżyć, ale takiego uprawnienia nigdy nie będzie miał zainteresowany adwokat czy lekarz ani osoba, której tajemnica dotyczy. Nie zostaną oni nawet poinformowani o tym, że byli poddawani takim formom inwigilacji.

Projekt wprowadza niepożądane w demokratycznym państwie prawnym, głębokie ograniczenia w zakresie ochrony tajemnicy zawodowej. Nie wprowadza rzetelnych i skutecznych mechanizmów zewnętrznej kontroli nad działalnością Policji i służb w zakresie stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych (jak kontrola korespondencji, utrwalanie rozmów telefonicznych, pozyskiwanie danych telekomunikacyjnych).

Projektowana ustawa stanowi nieprawidłowe wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 r.

Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie projektu ustawy o Policji została przekazana do marszałków Sejmu i Senatu, posłów i senatorów, przewodniczących komisji sejmowej i senackiej, pracujących nad projektem, przewodniczących klubów parlamentarnych, a także do Ministra Spraw Wewnętrznych. Stanowisko NRA poparły: Porozumienie Samorządów i Stowarzyszeń Prawniczych, samorzady zawodów zaufania publicznego, Rzecznik Praw Obywatelskich, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Rządowe Centrum Legislacji, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

[czytaj apel NIL do Ministra Zdrowia](#)

[zobacz relację video z konferencji](#)

Prezes NRA: areszty pełne niewinnych ludzi - felieton

Cele w polskich aresztach pełne są zamkniętych na wiele lat niewinnych ludzi. Niewinnych, bo bez wyroków - napisał adw. Andrzej Zwara, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, w felietonie, który ukazał się dziś na łamach Dziennika Gazety Prawnej.

Prezes NRA podkreśla, że Adwokatura regularnie wskazuje na ten problem, m.in. poprzez uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej, apele do Ministerstwa Sprawiedliwości czy Prokuratora Generalnego.

Zachęcamy do lektury.

[\(czytaj felieton adw. Zwary\)](#)

Prawie 3 tys. absolwentów prawa przystąpi do egzaminu na aplikację adwokacką

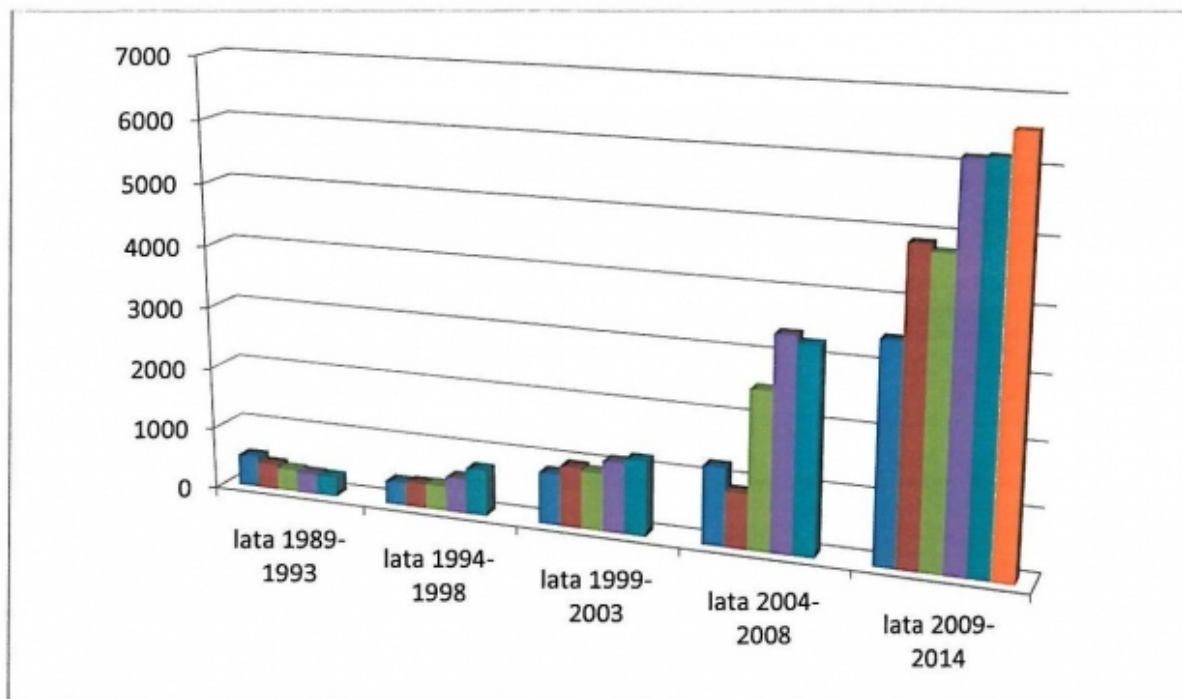
Państwowe egzaminy wstępne na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną oraz komorniczą zostaną przeprowadzone 26 września. W tym roku na aplikację adwokacką chce się dostać 2960 magistrów prawa. To o ponad tysiąc osób mniej niż w roku ubiegłym.

Ogółem na wszystkie egzaminy zgłosiło się prawie 9000 osób, w tym na aplikację radcowską 4720, notarialną 720 i komorniczą 530.

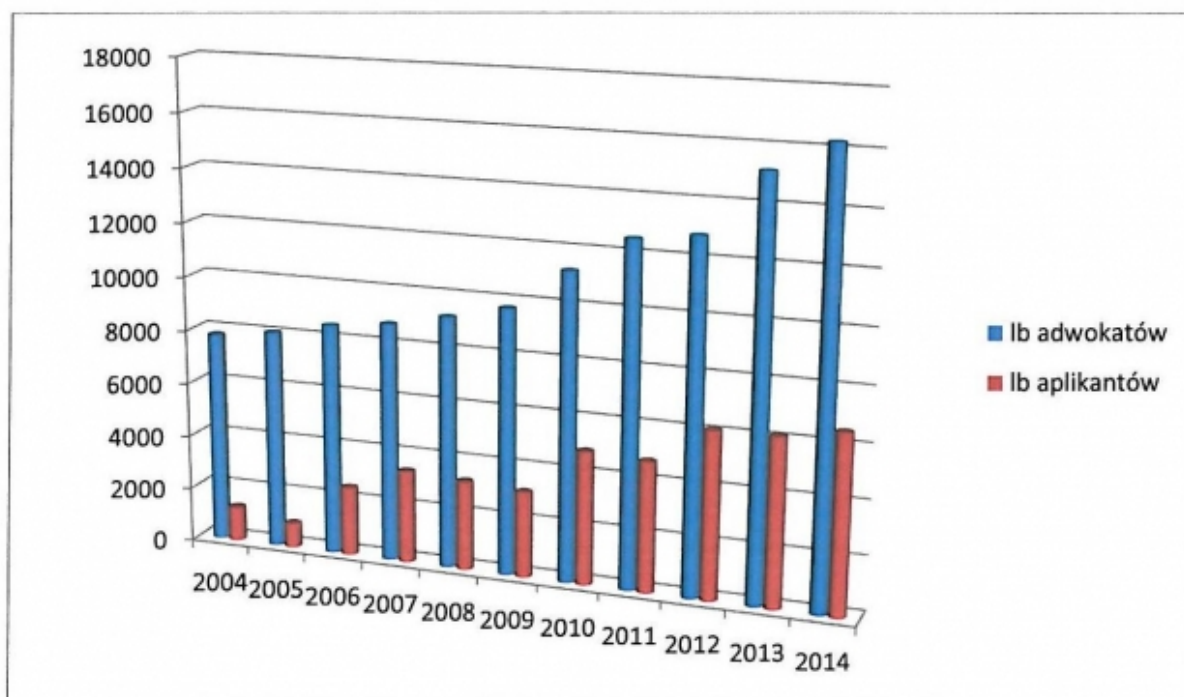
Kandydaci będą rozwiązywali test jednokrotnego wyboru, składający się ze 150 pytań. Warunkiem dostania się na aplikację jest prawidłowa odpowiedź na minimum 100 pytań.

Obecnie na aplikacji adwokackiej jest ponad 6,5 tys. aplikantów. Najwięcej, bo aż ponad dwa tysiące odbywa aplikację w izbie warszawskiej.

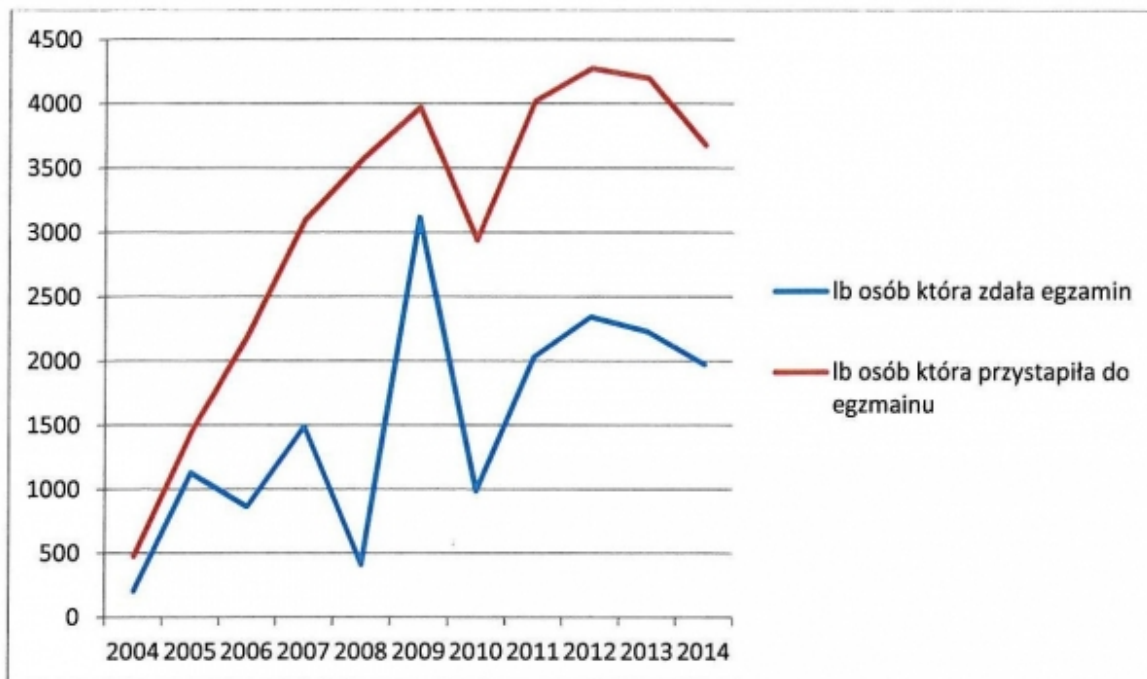
Wszystkim przystępującym do jutrzejszego egzaminu życzymy powodzenia!

Liczba aplikantów w latach 1989-2014

Liczba aplikantów adwokackich w stosunku do ogólnej liczby adwokatów w latach 2004-2014

Wyniki egzaminów na aplikację adwokacką w latach 2004-2014

Życzenia prezesa NRA dla kandydatów na aplikantów adwokackich

Adw. Andrzej Zwara, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, życzy powodzenia wszystkim magistróm prawa, przystępującym 26 września do egzaminu na aplikację adwokacką.

Zaproszenie na Europejskie Forum Gospodarcze w Łodzi

Adwokaci z izby łódzkiej zachęcają do wzięcia udziału w VIII Europejskim Forum Gospodarczym - Łódzkie 2015, 29 września. To spotkanie ponad dwóch tysięcy przedsiębiorców, które jest miejscem wymiany poglądów, promowania najnowszych osiągnięć oraz najlepszych praktyk biznesowych.

W trakcie Forum łódzcy adwokaci poprowadzą panel dyskusyjny: "Adwokat partnerem w biznesie – klasyczne i innowacyjne modele wsparcia prawnego dla przedsiębiorców i samorządów". Omawiane będą oczekiwania przedsiębiorców w zakresie pełnej obsługi prawnej oraz sposoby promowania współpracy samorządów, polityków oraz środowiska nauki i biznesu właśnie z adwokatami. Jednym z celów panelu jest przezwyciężenie mitu, że zatrudnienie prawnika „na etat” jest najlepszą formą współpracy.

Celem organizacji panelu jest promowanie zawodu adwokata, jako profesjonalisty, który w najlepszy sposób zapewni pełną obsługę prawną przedsiębiorstwa.

Udział w Forum jest bezpłatny.

Panel odbędzie się we wtorek, 29 września, w godz. 10:30-12:00 w hotelu DoubleTree by Hilton w Łodzi.

Aby wziąć udział, należy zarejestrować się na stronie: <http://forum.lodzkie.pl/> i oznaczyć panel "Adwokat partnerem w biznesie – klasyczne i innowacyjne modele wsparcia prawnego dla przedsiębiorców i samorządów".

Zjazd Adwokatów Europejskich w Krakowie - zaproszenie

Zjazd Adwokatów Europejskich odbędzie się 8-11 października 2015 r. w Krakowie. Organizatorami są: The European Bars Federation (FBE), Naczelna Rada Adwokacka oraz Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie we współpracy z patronami wydarzenia.

Organizacja FBE zrzesza 250 okręgowych rad adwokackich i radców prawnych, reprezentując około 800 000 europejskich prawników. Tematem obrad jest przestępczość gospodarcza (*white-collar crimes*) i odbędą się one w czterech kolejnych panelach tematycznych:

- przestępstwo „prania brudnych pieniędzy” na tle przepisów prawa bankowego i regulacji prawnych Unii Europejskiej;
- zagadnienia związane z materialno-prawnymi i procesowymi podstawami ścigania przestępczości transgranicznej, w szczególności tzw. „obrotu karuzelowego”;
- zagadnienia korupcji w obrocie gospodarczym w kontekście modeli kryminalizacji korupcji w sferze publicznej;
- ubezpieczenia adwokatów wykonujących zawód w więcej niż jednym państwie unijnym.

Dyskusja z udziałem międzynarodowych panelistów odbędzie się w sześciu symultanicznie tłumaczonych językach.

W programie wydarzenia przewidziano także bogaty program kulturalny, m.in. zwiedzanie unikalnej kopalni w Wieliczce zakończone koncertem i kolacją, zwiedzanie Collegium Maius, bal w Pałacu Pod Baranami.

Wszystkie dodatkowe informacje oraz formularz rejestracji można znaleźć na stronie <http://fbe.adwokatura.krakow.pl/> Dla polskich adwokatów i radców prawnych udało się utrzymać cenę udziału na poziomie „wczesnej rejestracji” w wysokości 1500 złotych.

40-lecie Izby Płockiej - relacja z uroczystości

Poświęcenie sztandaru Izby Adwokackiej w Płocku, odznaczenia dla adwokatów płockich i gala jubileuszowa w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego - w ten sposób izba uczła 40-lecie swojego istnienia.

Wydarzenia jubileuszowe odbyły się w dniach 18-19 września i wzięli w niej udział płoccy adwokaci i aplikanci adwokaccy, członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej, przedstawiciele samorządu terytorialnego i zawodów zaufania publicznego oraz politycy.

Uroczystości rozpoczęła msza święta w katedrze, podczas której ordynariusz płocki bp Piotr Libera poświęcił sztandar Izby Adwokackiej w Płocku. W poczcie sztandarowym stanęli adw. Lidia Malinowska i adw. Andrzej Siemiński. Po liturgii odbył się koncert Chóru *Pueri et Puellae Cantores Plocenses*.

Główne uroczystości rocznicowe miały miejsce następnego dnia w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego. Adw. Joanna Kaczorowska, dziekan ORA w Płocku, złożyła ślubowanie sztandaru. Następnie adw. prof. Tomasz Siemiątkowski, wywodzący się z izby płockiej, wystąpił z referatem okolicznościowym na temat kondycji polskiej legislacji. Choć spostrzeżenia profesora nie były zbyt optymistyczne, to spotkały się z wielkim uznaniem zaproszonych gości.

Kolejną częścią wieczoru były wystąpienia gości. Jako pierwszy głos zabrał adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, który zwrócił uwagę, że izba powstała na terenach należących wcześniej do izb warszawskiej, łódzkiej i olsztyńskiej, jednak nowym władzom izby szybko udało się wypracować silną tożsamość. Podkreślił też, że siła izby płockiej tkwi w jej adwokatach, a na szczególne wyróżnienie zasługuje dziekan izby – adw. Joanna Kaczorowska, która funkcję tę pełni po raz czwarty oraz adw. Andrzej Siemiński, dziekan izby w latach 1989-1995, a obecnie członek Naczelnej Rady Adwokackiej i doradca prezesa NRA. Ciepłe słowa na temat adwokatury płockiej wygłosili również: premier Waldemar Pawlak, poseł Elżbieta Gapińska, poseł Wojciech Jasiński oraz prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Płocku Jarosław Wanecki.

Dyrektor biura urzędu marszałkowskiego województwa mazowieckiego Michał Twardy w imieniu Adama Struzika, marszałka województwa mazowieckiego, wręczył na ręce Pani Dziekan medal marszałka *Pro Masovia*. Marszałek Województwa przekazał również dyplom uznania dla adw. Andrzeja Siemińskiego, adw. Wiktora Kołakowskiego i adw. Joanny Kaczorowskiej.

Także Roman Siemiątkowski, wiceprezydent Płocka, wręczył medale okolicznościowe *Laude Probus* dla zasłużonych płoczan. Otrzymali je adw. Marek Brudnicki, adw. Wojciech Skorupski oraz adw. Marek Szczygielski.

Z kolei adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, wręczył odznakę *Adwokatura Zasłużonym* adwokatom: Marii Skorupskiej, Annie Uznańskiej, Wiesławie Sobczyk, Zbigniewowi Czerwińskiemu, Witoldowi Grzegorzcykowi oraz Marcinowi Przybylskiemu. Odznaki otrzymali również adw. Barbara Policiewicz, adw. Mieczysław Stankiewicz oraz Grzegorz Olczak.

Tego wieczoru na ręce Pani Dziekan goście przekazali prezenty okolicznościowe, przede wszystkim obrazy i grafiki, ale też Konstytucję RP z dedykacją od marszałek Sejmu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej oraz figurkę Temidy od Starosty Powiatu Płockiego.

Uroczystości zakończył występ Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka” im. dh. Wacława Mikke. Mali wykonawcy swoimi krakowiakami i kujawiakami niezwykle wzruszyli gości, za co zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

Wieczór poprowadził aktor Teatru Dramatycznego, Piotr Bała.

Każdy z gości otrzymał wydaną specjalnie z tej okazji monografię pt. "40-lecie Izby Adwokackiej w Płocku".

Przy okazji jubileuszu była również możliwość zwiedzenia nowej siedziby ORA w Płocku, a władze Rady złożyły kwiaty na grobach zasłużonych adwokatów płockich: Kazimierza Askanasa i Tadeusza Kowalewskiego. Święto izby płockiej połączone było z posiedzeniem plenarnym NRA, które odbyło się 19 września.

Adw. Andrzej Malicki uhonorowany tytułem Ikony Biznesu

Adw. Andrzej Malicki z izby wrocławskiej został uhonorowany tytułem Ikony Biznesu - przyznany przez Wrocławską Izbę Gospodarczą. Wyróżniono nim osoby, które swoją działalność w stolicy Dolnego Śląska rozpoczęły w okresie transformacji gospodarczej i są aktywne do dziś.

Uroczysta Gala dla laureatów Ikon Biznesu - wyróżniono tym tytułem ponad 40 osób - odbyła się 19 września. Droga do sukcesu uhonorowanych przedsiębiorców została opisana w Księdze Wrocławskich Ikon Biznesu. Jej ekskluzywne wydanie zostało wręczone laureatom a jeden egzemplarz zostanie złożony w Muzeum Miejskim Wrocławia.

Wrocławska Izba Gospodarcza, opisując swoją inicjatywę, podkreśla, że chce uhonorować przedsiębiorców, którzy *"nie wahali się zaryzykować w jakże niepewnych czasach transformacji gospodarczej. Inwestowali swoją pracę oraz wszystkie, choć często skromne środki. Rozwinęli swoje firmy, przetrwali zderzenie z otwartym, wolnym rynkiem Europy i kapitałem zachodnich koncernów. Przez lata pracy zdobyli największe doświadczenie w biznesie. Trzeba ich doświadczenie wykorzystać, bo jest w nim wielki potencjał. Trzeba ich wyróżnić."*

Panu Mecenasowi, który jest jedynym adwokatem uhonorowanym tym tytułem - gratulujemy.

Adw. A. Pocij francuskim Kawalerem Orderu Legii Honorowej

Adw. Aleksander Pocij został odznaczony przez Francję Kawalerem Orderu Legii Honorowej.

Uroczystość odbyła się 18 września w rezydencji ambasadora Francji w Polsce, Pierre'a Buhlera.

Aleksander Pocij jest adwokatem i senatorem. studiował m.in. na francuskim uniwersytecie Paris X Nanterre. Jest przewodniczącym senackiej grupy polsko-francuskiej, czołowym uczestnikiem współpracy polsko-francuskiej. W znaczący sposób wspiera Liceum Francuskie w Warszawie.

Został odznaczony Kawalerem Orderu Legii Honorowej.

Panu Mecenasowi gratulujemy!

fot. Ambasada Francji w Polsce

Spartakiada Prawników 2015 za nami

Ponad 540 prawników, w tym ok. 150 adwokatów i aplikantów adwokackich, spotkało się 10-12 września br. na kampusie SGGW w Warszawie w ramach XXVI Ogólnopolskiej Spartakiady Prawników 2015 organizowanej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Spartakiada Prawników to największe wydarzenie integracyjne w środowisku prawniczym. W wielu dyscyplinach sportowych rywalizowali ze sobą adwokaci, radcowie prawni, sędziowie, prokuratorzy, notariusze i komornicy.

Dzięki staraniom Włodzimierza Chróścika, dziekana OIRP Warszawa i przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego, impreza po raz pierwszy zawitała do stolicy.

Zwieńczeniem mityngu było rozdanie medali w miasteczku spartakiadowym oraz Bal Sportowca na PGE Narodowy, połączony z aukcją dobroczynną. Dzięki hojności gości balu, dla podopiecznych Fundacji Prokuratorów i Pracowników Prokuratury im. Ireny Babińskiej oraz Fundacji Między Niebem a Ziemią, zebrano kwotę ponad 32 tysięcy złotych. Warto zwrócić uwagę, że jednym z cenniejszych licytowanych przedmiotów była koszulka piłkarza Roberta Lewandowskiego.

Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Anisa Gnacikowska, która z rąk organizatorów odebrała pamiątkowy medal przyznawany instytucjom i samorządom które wsparły to wydarzenie.

Naczelna Rada Adwokacka ufundowała także puchar dla najlepszego zawodnika Adwokatury Polskiej. W tym roku został on przyznany wyjątkowo utalentowanej apl. adw. Annie Iskierce z izby częstochowskiej która zdobyła aż 12 medali w kilku dyscyplinach lekkoatletycznych, streetballu oraz squashu, zajmując czwarte miejsce w klasyfikacji generalnej.

Po siedem medali zdobyły także adw. Aurelia Koksztys-Łuć (ORA Wałbrzych) oraz adw. Monika Makowska (ORA Łódź). Razem adwokaci i aplikanci adwokaccy wywalczyli aż 180 medali zajmując drugie miejsce po korporacji radcowskiej. Trzecie miejsce zajęli sędziowie, którym przypadło 110 medali.

Najważniejsze trofeum Spartakiady - Puchar

Regionów - zdobyli w tym roku prawnicy z Mazowsza. Wiele z cennych punktów do rankingu przypadło w udziale członkom warszawskiej palestry szczególnie w siatkówce kobiet (w finale zmierzyły się dwie warszawskie drużyny), siatkówce plażowej oraz w tenisie.

Wyniki oraz klasyfikacja indywidualna dostępne w poszczególnych dyscyplinach dostępne są na stronie: <http://www.spartakiada2015.pl/wyniki/>

Serdecznie gratulujemy wszystkim koleżankom i kolegom zdobytych medali a także wspaniałej sportowej postawy. Zapraszamy wszystkich za rok na kolejną edycję Spartakiady do Szczecina.

Kronika Prac Naczelnej Rady Adwokackiej

Przedstawiamy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

18 września, odbyło się posiedzenie Prezydium NRA. Omówiono kwestie: wdrożenia przepisów ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, poparcia protestu pracowników sądów oraz delegowania przedstawiciela Europejskiego Programu Edukacji w Prawach Człowieka dla profesjonalistów prawnych.

Adw. Anisa Gnacikowska zrelacjonowała spotkanie w Ministerstwie Sprawiedliwości w sprawie wdrożenia przepisów ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, na którym wraz z adw. Rafałem Dębowski reprezentowała NRA. Ponadto Prezydium NRA podjęło uchwałę, w której wyraziło zaniepokojenie zaniechaniem szczegółowej informacji osób uprawnionych co do zasad odpowiedzialności odszkodowawczej oraz konsekwencji braku obowiązku zachowania tajemnicy przez mających świadczyć pomoc prawną magistrów prawa niebędących adwokatami, radcami prawnymi lub doradcami podatkowymi. ([czytaj uchwałę nr 96/2015](#)).

Prezydium NRA podjęło uchwałę w sprawie poparcia postulatów pracowników wymiaru sprawiedliwości (czytaj: [Prezydium NRA popiera protest pracowników sądów](#)).

Prezydium NRA delegowało adw. Wojciecha Bergiera jako przedstawiciela NRA do kontaktów w sprawie programu „Help in the 28” (Europejskiego Programu Edukacji w Prawach Człowieka dla profesjonalistów prawnych).

22 września adw. Andrzej Zwara, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, spotkał się z dr. Adamem Bodnarem, Rzecznikiem Praw Obywatelskich. W spotkaniu wzięł udział również adw. Mikołaj Pietrzak, przewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA. ([czytaj relację](#))

23 września, adw. Anisa Gnacikowska, członek NRA, wzięła udział w roboczym spotkaniu w Biurze Interwencyjnej Pomocy Prawnej Kancelarii Prezydenta RP.

24 września, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA wzięł udział w konferencji prasowej nt. dostępu różnych organów i instytucji do informacji związanych ze sferą prywatności obywateli ([czytaj relację](#))

24 września, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, adw. Jacek Trela, wiceprezes NRA, adw. Bartosz Grohman, zastępca sekretarza NRA, adw. Ziemisław Gintowt, członek NRA. Wzięli udział w spotkaniu, podczas którego powstało Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych ([czytaj relację](#))

25 września, adw. Andrzej Zwara, prezes NRA, weźmie udział w szkoleniu wyjazdowym organizowanym przez izbę adwokacką w Gdańsku. Szkolenia odbędą się 25-27 września w Jastrzębiej Górze.

25 września, adw. Bartosz Grohman, zastępca sekretarza NRA, wzięł udział w inauguracji roku akademickiego Uczelni Łazarskiego w Warszawie.

25 września, adw. prof. Piotr Kardas, członek NRA, wzięł udział w konferencji "Kontrowersyjne zagadnienia postępowań następczych po nowelizacji Kodeksu postępowania karnego" w Krakowie.

